

รายงานกิจกรรม การสรุปบทเรียนการจัดการตลาดทางเลือกของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์

1. ความคาดหวังต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดเวทีสรุปบทเรียนเพื่อการจัดการตลาดที่ผ่าน มาของสมาชิก , ปัจจัยที่สำเร็จและไม่สำเร็จ, วิเคราะห์แบบ SWOT เพื่อให้เห็นการจัดการตลาดที่ผ่าน มาของสมาชิกและเห็นแนวทางการวางแผนการจัดการตลาดที่เหมาะสมของสมาชิกต่อไป
2. จัด ณ อาคารเอนกประสงค์ ชมรมรักษัธรรมชาติ บ้านโสกชุมพล ตำบลนาโสน อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร วันที่ 28 สิงหาคม 2550 เวลา 9.30 น. -16.00 น. งบประมาณที่ใช้ 12,050 บาท
3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 61 คน เป็นสมาชิกที่ทำเกษตรอินทรีย์และเป็นผู้นำในชุมชน
4. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ตั้งแต่การเตรียมการ

ทีมนักวิจัยมีการปรึกษารื้อกันเพื่อกำหนดวันให้เหมาะสมกับเกษตรกร ซึ่งเลือกช่วงที่เกษตรกร ปักดำเสร็จแล้ว จากนั้นได้จัดทำเอกสารเพื่อนัดหมายให้กับสมาชิกที่คัดเลือกมาแล้วก่อนการจัดเวทีทำความเข้าใจ และดำเนินการตามแผนงานที่ตกลงกันไว้ ในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ เป็นไปตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีเกษตรกรเข้าร่วมจำนวน 61 ราย จาก กลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ 70 ราย เพราะมี เกษตรกรบางส่วนติดธุระ เพราะมีคณะบุคคลเดินทางมาศึกษาดูงานที่แปลงนาของสมาชิก ทำให้ไม่ สามารถเดินทางมาร่วมเวทีสรุปบทเรียนได้ แต่เกษตรกรมีการแจ้งล่วงหน้าแล้ว

5. เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้หรือการปรับใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอนของการดำเนิน กิจกรรม มีอะไรบ้าง บอกให้เห็นรายละเอียดที่ผู้อ่านแล้วเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้

วิธีการที่ใช้ เริ่มจากทบทวนความเป็นมาของการจัดตลาดทางเลือกที่ผ่านมามาของยโสธร เชื่อมโยงสู่ งานวิจัยและใช้วิธีการตั้งคำถามกับสมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้ระดมความคิดเห็นเดิมที่โดยใช้การพูดคุย แลกเปลี่ยนพร้อมกับการเขียนประเด็นไว้ที่กระดานเพื่อให้สมาชิกเห็นภาพรวมของข้อมูลที่ได้ มีการระดม ความคิดเห็นไว้ โดยใช้กระบวนการ SWOT และได้เชิญ คุณ อุบล อยู่หัว จากเครือข่ายเกษตรกรทางเลือก ภาคอีสาน ให้ข้อคิดเห็นเรื่องตลาดทางเลือกและตลาดที่เหมาะสมกับวิถีของเกษตรกร และทำไมต้องทำตลาด ทางเลือก ทำให้เกษตรกรเป็นภาพรวมของตลาดทางเลือกได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

6. เนื้อหาในการจัดกิจกรรมสรุปได้ดังนี้

จุดแข็งของตลาดในระดับชุมชน

1. มีรายได้จากการขายผลผลิตในแปลง
2. ไม่ต้องเดินทางไกล ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

3. อาหารปลอดภัยจากสารพิษ สารเคมี
4. อาหารสดๆ จากแปลงของเกษตรกร
5. กระตุ้นการผลิตให้เกษตรกรมีการปลูก การแปรรูปมากขึ้น
6. เป็นเวทีแลกเปลี่ยนพูดคุย โสเหล่กันและเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยน
7. ผลผลิตจากแปลงเกษตรกรมีราคาถูก ราคายุติธรรม เพราะเป็นตลาดที่ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง
8. มีการผลิตโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้มากที่สุด ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

จุดอ่อนของตลาดในระดับชุมชน

3. กำลังการซื้อของผู้บริโภคมีน้อย
4. สินค้าของเกษตรกรไม่พอขาย (บางชนิด)
5. สินค้าไม่มีความหลากหลาย
6. ระยะเวลาในการจัดตลาดชุมชนสั้น
7. มาตรฐานสินค้าคุณภาพไม่ดี (ไม่งาม) ผู้บริโภคไม่ยอมซื้อ
8. ผลผลิตไม่ต่อเนื่องทุกฤดูกาล
9. สมาชิกต้องการซื้อมากกว่าต้องการปลูก
10. ผลผลิตซ้ำ ๆ กัน บางชนิดไม่ได้ขาย
11. ไม่มีผลผลิตแปรรูป เช่น ขนม อาหารสำเร็จรูป

ตลาดในระดับชุมชนที่สมาชิกต้องการเห็น อยากให้เป็น

4. เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ / ผลผลิต
5. ต้องมีตลาดต่อเนื่อง ไม่หยุด และสมาชิกต้องผลิตอย่างต่อเนื่อง
6. มีผลผลิตแปรรูปพื้นบ้าน เพื่อสร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภค เช่น บึงไก่อบ้าน ขนมพื้นบ้าน อาหารพื้นบ้านสำเร็จรูป

จุดแข็งของตลาดในระดับเมือง

1. ผู้บริโภคมีจำนวนมาก กำลังการซื้อดีมาก
2. สินค้าขายได้ในราคาสูง ขายง่าย
3. สะดวกสบาย สินค้าหลากหลาย
4. มีผลไม้ ขนม สินค้าอุปโภค บริโภคจำนวนมาก
5. สร้างความกระตือรือร้นให้กับผู้ผลิต

จุดอ่อนของตลาดในระดับเมือง

1. เดินทางไกล เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
2. ขายสินค้าได้แต่ซื้อของอื่น ๆ หมด เพราะมีสิ่งกระตุ้นความต้องการของตนเอง
3. มีค่าเช่าสถานที่
4. สิ่งแวดล้อมไม่ดี
5. ผู้บริโภคไม่เชื่อมั่นในผลผลิตเพราะมีการขายปนกันกับผลผลิตจากระบบเคมี
6. ผลผลิตมีน้อย ไม่คุ้มค่ากับการเดินทาง เสียเวลาในการเดินทางไกล
7. สถานที่ห่างไกลชุมชน
8. ระยะเวลาไม่เหมาะสมกับช่วงการจับจ่ายใช้สอยของคนในเมือง

หน้าที่ของตลาด

1. เป็นแหล่งกระตุ้นการผลิต
2. มีการวางแผนการผลิต เพื่อขายในช่วงเทศกาลหรือตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
3. การผลิตต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนและวิถีการกิน
4. มีสินค้าหลากหลายรวมทั้งสินค้าแปรรูป
5. ต้องทำงานร่วมกับผู้บริโภคเพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ สร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภค
6. เป็นเวทีแลกเปลี่ยนพูดคุยกันของสมาชิกและของผู้ผลิตกับผู้บริโภค

ที่ดูบได้ให้ข้อคิดเห็นว่า

ระบบตลาดในปัจจุบันมีลักษณะ 3 ประการ คือ

4. ไม่เป็นธรรมชาติกับผู้ผลิตและผู้บริโภค เพราะมีพ่อค้าคนกลางหลายต่อ
5. ไม่ปลอดภัย เพราะเป็นสินค้าที่ผลิตในระบบเกษตรเคมี
6. ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม เป็นสินค้าที่ไม่ใส่ใจกับสิ่งแวดล้อม สนใจกำไรเพียงอย่างเดียว

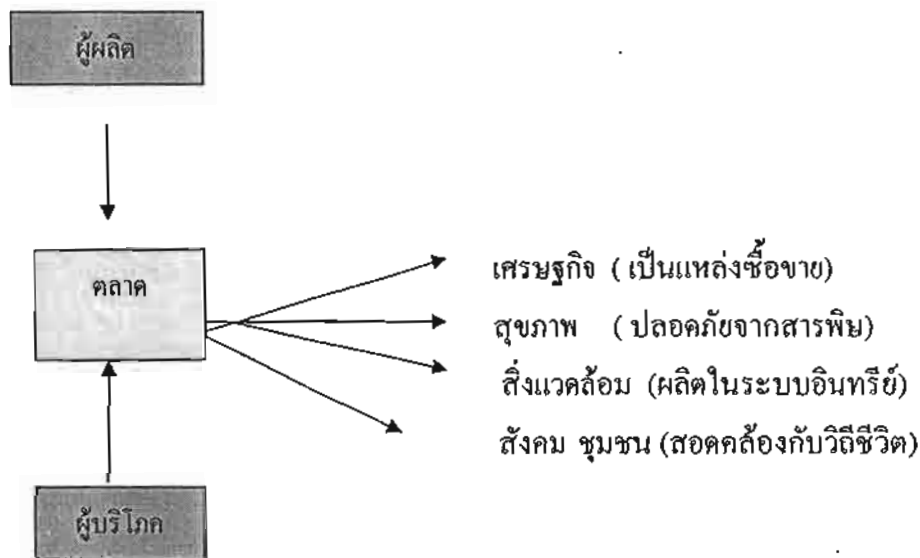
ลักษณะของตลาดที่สมาชิกกำลังพยายามสร้าง คือ

1. ผู้ซื้อบริโภคท้องถิ่น
2. ผู้จัดไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง
3. ผู้ขายเป็นธรรมชาติกับผู้บริโภค

นายดาวเรืองได้แลกเปลี่ยนมุมมองตลาดในเมืองและในชุมชนว่า

1. ผลิตภัณฑ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค
2. การสร้างเอกลักษณ์เรื่องเกษตรอินทรีย์ยังไม่ชัดเจน
3. สมาชิกที่นำผลผลิตไปขายยังไม่มี ความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์ มีการปลอมปนผลผลิตจากแปลงเคมี
4. จัดตลาดไม่ต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริโภคไม่รู้จัก ไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงานเป็นหลักและทำอย่างจริงจัง
5. ต้องมีบริการให้สมาชิกในช่วงแรก ๆ (สนับสนุนค่าเดินทาง)

ที่อุบลได้แลกเปลี่ยนเรื่องตลาดในมุมมองของที่อุบลคือว่า

7. บทเรียนจากการดำเนินกิจกรรม

7.1 ความคาดหวังต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่

เป็นไปตามความคาดหวังเพราะมีเกษตรกรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเข้าใจเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการทำงานวิจัยในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งเกษตรกรได้แสดงความคิดเห็นเต็มที่ ทำให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ก่อนที่จะจัดทำแผนงานเรื่องการตลาดต่อไป

7.2 สถานที่ ช่วงเวลา งบประมาณ ในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสมหรือไม่

เหมาะสมเพราะใช้เวลาไม่มากเกินไป เกษตรกรไม่เบื่อและเป็นเรื่องที่เกษตรกรมีความสนใจ สถานที่โปร่ง กว้าง สะดวกสบายอยู่ใกล้ชุมชน ที่สำคัญมีวิทยากรจากภายนอกมาช่วยเสนอแนะมุมมองให้สมาชิกได้เห็นภาพรวมกว้าง ๆ ของระบบตลาดทางเลือก

8. กลุ่มคนที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่

กลุ่มคนที่เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มผู้นำชุมชน เข้าร่วมเพราะงานวิจัยเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และเป็นประเด็นที่เกษตรกรต้องการอยากรู้ และมีการเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน จนได้เห็นภาพรวมของตลาดในระดับชุมชนและตลาดในระดับเมือง

9. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม มีความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร

การเตรียมการ มีความเหมาะสมเพราะมีการวางแผนงานกันก่อน มีการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเพื่อให้เกษตรกรเตรียมงานในแปลงนาด้วยและมีการเปิดโอกาสให้ทุกคน ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชายได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่โดยไม่มีการนำความคิดของเกษตรกร

10. วิธีการ/ เครื่องมือ มีความเหมาะสมและไม่เหมาะสมอย่างไร

- เหมาะสมเพราะเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้เสนอมุมมองของตนเองต่อระบบตลาดที่ตนเองรู้จัก และใช้กระบวนการของ SWOT เพื่อให้เกษตรกรเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น และยังมี การเปิดโลกทัศน์ของเกษตรกร โดยการเชิญวิทยากรจากข้างนอกมานำเสนอมุมมองที่ทำให้เกษตรกรเห็นภาพ การตลาดทางเลือกให้กว้างยิ่งขึ้น

10.1 เนื้อหา (ข้อมูลความรู้) ที่นำมาใช้ มีความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร

- เหมาะสมเพราะเป็นการทบทวนการจัดตลาดที่ผ่านมาของสมาชิก แล้วนำมาวิเคราะห์ให้เห็นจุดอ่อน จุดแข็งของระบบตลาดในแต่ละระดับเพื่อให้เกษตรกร ได้คิดและวิเคราะห์มากขึ้น รู้จักประมวลความรู้ที่ได้นำมาสังเคราะห์โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งมีกระบวนการเป็นผู้จัดกระบวนการ

รายงานกิจกรรมเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์
สรุปผลจากการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1.ตลาดทางเลือก/ตลาดสีเขียวในความหมายของเกษตรกร คือ เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนสินค้าที่ปลอดภัยกับผู้บริโภคและเป็นธรรมต่อผู้ผลิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นตลาดขายตรงต่อผู้บริโภค โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง เป็นทางเลือกให้กับสังคมและผู้บริโภคทั่วไป ผลผลิตที่ขายในตลาดทางเลือกต้องปลอดภัยขาดสารพิษ สารเคมี

2.การจัดตลาดนัดชุมชน

ที่	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	สถานที่ตลาดนัด	วันเวลา
1	โสกชุมพูน	นาโสี	กุฉุขุม	โรงสีข้าวชุมชน	วันอาทิตย์ 15.00-16.00 น. .
2	สันติสุข	นาโสี	กุฉุขุม	ศาลากลางบ้าน	วันอาทิตย์ 6.00-8.00 น.
3	หนองผือน้อย	นาโสี	กุฉุขุม	ศาลากลางบ้าน	วันศุกร์ 6.00-8.00 น.
4	หนองแคน	นาโสี	กุฉุขุม	ขายข้ามหมู่บ้าน	ตามวันที่มีตลาดนัด
5	กุคหิน	คำแมด	กุฉุขุม	ศาลากลางบ้าน	วันศุกร์ 6.00-8.00 น.
6	คำแมด	คำแมด	กุฉุขุม	ศาลากลางบ้าน	วันจันทร์ 6.00-8.00 น.
7	โนนยาง	คำแมด	กุฉุขุม	ศาลากลางบ้าน	วันพุธ 6.00-8.00 น.
8	ดอนจันทร์แดง	โนนเปือย	กุฉุขุม	ขายในตัวอำเภอ	อยู่ใกล้อำเภอ
9	คำม่วงไข่	โนนเปือย	กุฉุขุม	หมู่บ้านใกล้เคียง	
10	โคกยาว	ทรายมูล	ทรายมูล	ขายในหมู่บ้าน	
11	ศรีฐาน	ศรีฐาน	ป่าติ้ว	ตลาดชุมชน	ทุกวัน

3.สมาชิกมีผลผลิตอะไรบ้างออกสู่ตลาดนัดในชุมชน

เห็ดป่า เห็ดฟาง พริกสด ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด พืชผักสวนครัว ปลา กบ

4.ผลผลิตที่มีการแปรรูปเพื่อจำหน่ายที่ตลาดนัดชุมชน

ผักดอง ปลาต้ม แกงเห็ด อาหารสำเร็จรูป หมูย่าง ขนมพื้นบ้าน ส้มปลาน้อย นึ่งมันเทศ มันป่า

5. ผลผลิตในแปลงของสมาชิกเพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชนหรือไม่ (ยกตัวอย่างผลผลิตที่เพียงพอและไม่เพียงพอ)

ผลผลิตที่เพียงพอหรือเกินความต้องการ	ผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
หน่อไม้ มะนาว มะพร้าว มะกรูด พืชผักตามฤดูกาล	ถั่วฟักยาว แตงกวา ปลา กบ เห็ดป่า

6. จุดแข็ง จุดอ่อนของตลาดในระดับชุมชน

จุดแข็งของการตลาดในชุมชน	จุดอ่อนของตลาดนัดในชุมชน	สิ่งที่ต้องปรับปรุงในตลาดนัดชุมชน
สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	ผู้บริโภคมีจำนวนน้อย	มีการผลิตให้มากขึ้นเพื่อให้มีสินค้าครบทุกอย่าง
คนในชุมชนได้ซื้อสินค้าราคาถูก	สินค้าไม่ครบทุกอย่างตามที่ต้องการ	เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพิ่มการแปรรูป
ลดรายจ่ายในการเดินทางอยู่ใกล้บ้าน	สินค้าไม่มีหลากหลาย	มีเวทีแลกเปลี่ยนผู้ผลิต พบผู้บริโภค
ผู้ผลิตคุ้นเคยกับผู้บริโภค	ไม่มีสินค้าแปรรูป	มีการสรุปบทเรียนทุก ๆ เดือน
ได้พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนให้กำลังใจ	เกิดผลผลิตในชุมชนมีน้อย	สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
เป็นตลาดขายตรงระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย	สินค้าซ้ำ ๆ กัน	สร้างกลไกกำกับดูแลอย่างจริงจังและมีส่วนร่วม

7. จุดแข็ง จุดอ่อนของตลาดในระดับเมือง

จุดแข็งของตลาดในระดับอำเภอหรือในระดับเมือง	จุดอ่อนของตลาดนัดในระดับอำเภอหรือในระดับเมือง
ระยะเวลาจำหน่ายยาวนาน	สินค้าราคาแพง ผ่านพ่อค้าคนกลาง
สินค้ามีจำนวนมาก	เดินทางไกล ถ้าผลผลิตน้อยไม่คุ้มค่าการเดินทาง
สินค้าขายได้ราคาดี	ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง
เป็นการแสดงพลังของคนที่ทำเกษตรอินทรีย์	การประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับผู้บริโภคมีน้อย

8. ถ้าต้องมีการจัดตลาดนัดอินทรีย์ในระดับอำเภอหรือในระดับจังหวัดเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ความคิดเห็น	เหตุผล
เห็นด้วย	เป็นการสร้างโอกาสให้เกษตรกรและสร้างทางเลือกให้ผู้บริโภค
	เป็นการประชาสัมพันธ์งานที่เราทำอยู่และเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค
	เป็นการประชาสัมพันธ์ แนวทางการผลิตด้วยระบบเกษตรอินทรีย์
	เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับผลผลิตของเกษตรกร
ไม่เห็นด้วย	ขาดกลไกการจัดการที่ดีพอ กำลังการผลิตมีน้อย ผลิตไม่หลากหลาย ไม่เพียงพอ
	กระบวนการขับเคลื่อนยังไม่มีพลังพอ
	ผู้ผลิตยังไม่มีความพร้อม
	ต้นทุนในการจัดการมาก ต้องแข่งขันกับคนในตลาดเดิม
	ควรเน้นการยอมรับของชุมชนเป็นหลัก
	ผลผลิตยังมีน้อย ต้องวางแผนการผลิตมากกว่านี้

9.การจัดการตลาดทางเลือก/ตลาดนัดสีเขียวที่เหมาะสมกับเกษตรกรควรเป็น

เป็นธรรมชาติกับผู้บริโภคและผู้ผลิต สร้างการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตร่วมกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง เป็นตลาดที่อยู่ใกล้กับแปลงของเกษตรกร เกษตรกรกำหนดวางแผนในการจัดการได้เอง

10.ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงตลาดทางเลือก

ระดับชุมชน	ระดับเมือง
เกษตรกรต้องผลิตหลากหลายเพื่อจำหน่ายเพียงพอ	มีการวางแผนการผลิตให้ต่อเนื่อง และเพียงพอต่อความต้องการ
เพิ่มสินค้าให้หลากหลาย เช่น การแปรรูปขนมพื้นบ้าน	ต้องจัดบริเวณที่มีความเป็นธรรมชาติ มีการแสดงออกถึงวัฒนธรรมการกินของคนพื้นเมือง
สร้างความเป็นธรรมชาติกับผู้บริโภคและผู้ผลิต	ต้องวางแผนการผลิตให้ต่อเนื่อง
ควรสร้างกลไกอย่างมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล	สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ผู้บริโภค ให้เกิดความตระหนักเรื่องอาหารปลอดภัย
รณรงค์เรื่องสารเคมีตกค้างในผลผลิต	ทำงานกับผู้บริโภคในเมืองอย่างจริงจัง

ต้องสร้างความสมดุลของรายจ่าย รายได้ใน ครอบครัว	มีสมาชิกผลิตสินค้าอย่างต่อเนื่อง
มีคณะกรรมการในการบริหารจัดการตลาด	กำหนดวัน เวลา ให้เหมาะสม
	มีคณะกรรมการในการบริหารจัดการ

ภาคผนวก

รูปภาพจากกิจกรรม

ผลผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์

ผลผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์

ผลผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์

แดงโมอินทรีย์

ผลผลิตจากแปลงอินทรีย์และจากป่าธรรมชาติ

ผลผลิตจากป่าธรรมชาติ

เห็ดจากกาการเพาะธรรมชาติ

เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตร่วมกัน

เลี้ยงกบเพื่อบริโภคเห็ดจากบวรีโคกจำหน่าย

สมาชิกกำลังเก็บผลผลิตในแปลงอินทรีย์

เก็บรวบรวมเพื่อขายที่ตลาด

ผลผลิตจากแปลงเกษตรอินทรีย์ 1 ครอบครั

เวทีทำความเข้าใจโครงการ

เวทีทำความเข้าใจโครงการ

เวทีสรุปบทเรียน

พ่อบุญส่งแสดงความคิดเห็นเรื่องตลาดทางเลือก

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกร

เวทีสรุปบทเรียน

เวทีสรุปบทเรียน

ที่อุบลมาช่วยมอตลาดทางเลือก

ศึกษาฐานที่ตลาดทางเลือกสุรินทร์

แลกเปลี่ยนพูดคุยกับกรรมการตลาดสุรินทร์

บรรยากาศที่ตลาดสุรินทร์

แลกเปลี่ยนกับคณะกรรมการตลาด

ผอผลิตอินทรีย์ที่ตลาดสีเขียวสุรินทร์

ตลาดนัดในชุมชนที่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมชาติ

บรรยากาศตลาดนัดในชุมชน

แม่ค้าสาวสวย ขายพริก ขายผักสด ๆ จ้า

ผลิตภัณฑ์ในชุมชน ทั้งข้าวกล้องงอก สมุนไพรแปรรูป

ตลาดนัดบ้านโสกชุมพูน

ตลาดนัดบ้านโสกชุมพูน

ผลผลิตจากแปลงเกษตรอินทรีย์

รูปแบบตลาดตามอัธยาศัย ประชุมสมาชิกแล้วนำผลผลิตจากแปลงมาขายด้วย

ผลผลิตนำมาขายในวันที่มีการนัดประชุม

รูปแบบตลาดข้างทาง เป็นการขายตรงต่อผู้บริโภค

ตลาดในระดับเมือง (อำเภออุทุมม)

แบบฟอร์มการเก็บข้อมูล

แบบสัมภาษณ์การเก็บข้อมูลตลาดทางเลือกของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์
ชมรมรักษ์ธรรมชาติ ต. นาโ ส อ. กุฉินารายณ์ จ. สุพรรณบุรี

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....อายุ.....ปี
2. ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัดสุพรรณบุรี
3. วันที่สัมภาษณ์..... ผู้สัมภาษณ์.....

กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริงเพื่อเป็นประโยชน์ในการสรุปทบทวนและวางแผนการตลาดทางเลือกของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ชมรมรักษ์ธรรมชาติต่อไป

1. ตลาดทางเลือก/ตลาดสีเขียวในความหมายของท่านเป็นอย่างไร.....
.....
.....
.....
2. ในหมู่บ้านของท่านมีการจัดตลาดนัดชุมชนหรือไม่ ถ้ามีจัดในวันใด ช่วงเวลาใด.....
.....
.....
3. ท่านมีผลผลิตอะไรบ้างออกสู่ตลาดนัดในชุมชน และมีรายได้จากการจำหน่ายครั้งละเท่าไร.....
.....
.....
4. ผลผลิตในแปลงของท่านมีการแปรรูปเพื่อจำหน่ายที่ตลาดนัดชุมชนหรือไม่ ถ้ามีมีอะไรบ้าง.....
.....
.....
.....
5. ผลผลิตในแปลงของท่านเพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชนหรือไม่ (ยกตัวอย่างผลผลิตที่เพียงพอและไม่เพียงพอ)
ผลผลิตที่เพียงพอหรือเกินความต้องการ ผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
.....
.....
.....
6. จุดแข็งของการตลาดในชุมชนมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

7. จุดอ่อนของตลาดนัดในชุมชนมีอะไรบ้าง.....

.....

.....

.....

8. สิ่งที่ต้องปรับปรุงในตลาดนัด

ชุมชน.....

.....

.....

.....

9. จุดแข็งของตลาดในระดับอำเภอหรือในระดับเมืองมีอะไรบ้าง .....

.....

.....

.....

10. จุดอ่อนของตลาดนัดในระดับอำเภอหรือในระดับเมืองมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

11. ถ้าต้องมีการจัดตลาดนัดอินทรีย์ในระดับอำเภอหรือในระดับจังหวัดท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

12.การจัดการตลาดทางเลือก/ตลาดนัดสีเขียวที่เหมาะสมกับเกษตรกรควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

13.ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงตลาดทางเลือก

ระดับชุมชน.....

.....

.....

ระคับเมือง.....

.....

.....

ประเด็นแลกเปลี่ยนพูดคุยกับทางสมาชิกเกษตรอินทรีย์ จากชมรมรักษ์ธรรมชาติ

1. เล่าความเป็นมาของการจัดตลาดสีเขียว สุรินทร์
2. ปัญหาอุปสรรคของการตลาดสีเขียวที่ผ่านมา
3. การแก้ไขปัญหาอุปสรรค
4. ปัจจัยที่ทำให้ตลาดทางเลือกสำเร็จ รวมทั้งเหตุปัจจัยที่ตลาดดำรงอยู่ได้
5. จุดอ่อนของการจัดการตลาดที่ควรระวัง
6. จุดแข็งของการตลาดที่สุรินทร์
7. เงินหมุนเวียนในตลาดแต่ละครั้ง
8. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีอะไรบ้าง
9. การจัดการตลาดที่ดีควรเป็นอย่างไรเพื่อปรับปรุงสู่การปฏิบัติต่อไป
10. การจัดการตลาดที่เหมาะสมของสมาชิกควรเป็นอย่างไร
11. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการตลาดทางเลือกต่อชุมชนเกษตร
12. อื่น ๆ .....

ประเด็นเรื่องการจัดการตลาดทางเลือก

ชมรมรักษัธรรมชาติ

1. เล่าความเป็นมาของการจัดตลาดทางเลือกที่ผ่านมาของยโสธร เชื่อมโยงสู่งานวิจัย
2. จุดอ่อนของการจัดการตลาดที่ผ่านมา
3. จุดแข็งของการตลาดที่ผ่านมา
4. ปัญหาอุปสรรคของการจัดการตลาดทางเลือกที่ผ่านมา
5. ปัจจัยที่ทำให้ตลาดทางเลือกสำเร็จรวมทั้งเหตุปัจจัยที่ตลาดดำรงอยู่ได้
6. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีอะไรบ้าง
7. เงินหมุนเวียนในตลาดแต่ละครั้ง
8. การจัดการตลาดที่เหมาะสมของสมาชิกควรเป็นอย่างไร
9. การจัดการตลาดที่ดีควรเป็นอย่างไรเพื่อปรับปรุงสู่การปฏิบัติต่อไป
10. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการตลาดทางเลือกต่อชุมชนกลุ่ม
11. วางแผนการจัดการตลาดทางเลือกต่อไป
- 12.อื่น ๆ .....
- 13.อื่น ๆ .....
- 14.อื่น ๆ .....